



I Sverige gjennomføres den største tannhelseformen på 20 år. – Vi ønsker satsingen på tannhelse velkommen, men savner et helhetsperspektiv i reformen, sier Chaim Zlotnik, leder i Sveriges Tandläkarförbund. Foto: Sveriges Tandläkarförbund

Svensk tannhelsereform vekker misnøye

Sverige innfører sterkt rabattert tannhelse for eldre. Reformen møter motstand blant svenske tannleger.

 JOHAN ERICHS, MERAMEDIA

– Vi savner et helhetlig grep i reformarbeidet, og mener forslaget bærer preg av politisk populisme, sier Chaim Zlotnik, leder i Sveriges Tandläkarförbund.

Den svenske regjeringen og støttepartiet Sverigedemokraterna har utarbeidet et forslag som gir personer over 67 år kraftige rabatter på en rekke behandlinger. Reformen, som vil få flertall i den svenske riksdagen og trolig iverksettes fra og med januar 2026, gjelder sykdoms- og smertebehandling, rehabiliterende og habiliterende tiltak samt ny fast protetik for fortennene. Utgifter til undersøkelser og forebygging omfattes ikke av reformen. Ifølge regjeringen er dette den største svenske tannhelsereformen på 20 år.

Slutt på fri prissetting

Prisene det gis rabatt på i reformen skal knyttes til statens referansepriser for ulike behandlinger. Regjeringen understreker at en fri prissetting ikke kan opprettholdes, ettersom risikoen da blir stor for at kostnadene løper løpsk. I en uttalelse som begrunner koblingen til referansepriser, påpeker sosialminister Jakob Forssmed (Kristdemokraterna) at de

risikokapitaleide tannlegekjedene tar betydelig mer betalt enn andre som yter tannhelsetjenester, og at fri prissetting med dette vil kunne undergrave reformens formål.

Pasienten betaler ti prosent

Reformen har fått navnet *Tiotandvården*, som viser til at pasienten betaler ti prosent av referanseprisen – eller mindre dersom behandlerens pris er under referansen. Staten dekker de resterende 90 prosentene.

– I bunn og grunn er regjeringens ambisjon god, nemlig å senke terskelen for folk til å oppsøke tannlege. Men tannhelse er et komplekst område, og jeg savner et helhetsperspektiv. Man kan ikke bare se på produksjon og kostnader, man må også vurdere hva som er rimelig for bransjen og legge inn et lengre bærekraftsperspektiv på tannhelsen, sier Chaim Zlotnik.

Til tross for misnøyen trekker Zlotnik frem at enkelte elementer ved reformen er positive.

– Det er bra at tannhelsetjenesten innen eldreomsorgen og ved institusjonene styrkes, blant annet gjennom å

Clorhexidin som ikke misfarger

med

HYALURONSYRE

Alkoholritt og uten SLS.
Curasept ADS munnskyll anbefales å brukes i
kombinasjon med Curasept ADS tannkrem.

STEP ONE

Curasept ADS Implant Pro

Oral Rinse and Toothpaste

0.20% CHX & Hylauronic Acid

(Bruk to ganger daglig i 2 uker.)

Curasept ADS Implant Pro

Oral Rinse and Toothpaste

0.20% CHX & Hylauronic Acid

(Bruk to ganger daglig i 2 uker.)

STEP TWO

Curasept ADS Perio Pro

Oral Rinse and Toothpaste

0.12% CHX & Hylauronic Acid

(Bruk to ganger daglig i 4 uker.)

Curasept ADS Hylau Pro Gel

0.50% CHX & Hylauronic Acid

(Bruk to ganger daglig i 4 uker.)

Curasept ADS Perio Pro

Oral Rinse and Toothpaste

0.12% CHX & Hylauronic Acid

(Bruk to ganger daglig i 4 uker.)

Curasept ADS Implant Pro

Oral Rinse and Toothpaste

0.20% CHX & Hylauronic Acid

(Bruk to ganger daglig i 2 uker.)

Curasept ADS Perio Pro

Oral Rinse and Toothpaste

0.12% CHX & Hylauronic Acid

(Bruk to ganger daglig i 4 uker.)

Curasept ADS Hylau Pro Gel

0.50% CHX & Hylauronic Acid

(Bruk to ganger daglig i 4 uker.)

Skann QR-koden for å se katalogen med mange interessante produkter.

SUPER STICKY GEL

Send bestillingen din til: bestdental@bestdental.no

Best Dental Trading Boks 704 8203 Fauske tel.: 75 64 65 66

BEST DENTAL TRADING

CURASEPT

FIRST BECAUSE WE CARE

2025 • 135 • #9

679

innføre mer kunnskapsbasert omsorg når det gjelder tannhelse.

Sveriges Tandläkarförbunds viktigste innvendinger mot forslaget er prisreguleringen og at reformen er så strengt aldersavgrenset.

– Det er ingenting som tilsier at det er akkurat personer over 67 år som har størst behov for tannbehandling og støtte. Forslaget handler snarere om å finne en finansieringsmodell for en enkeltreform og vinne billige politiske poeng. Det er positivt at tannhelse blir mer tilgjengelig, men alt kan ikke handle om kostnader. Vi ønsker at det legges inn et bærekraftsperspektiv for at tannhelsetjenesten skal fungere på lang sikt. Spørsmålet må diskuteres grundigere. Dette forslaget bærer preg av politisk populisme, mener Chaim Zlotnik.

Risiko for enkelte virksomheter

– Finnes det noen risiko knyttet til den kommende reformen?

– Det gjør det absolutt. For de tannlegene som har mange pasienter i aldersgruppen 67+ som nå får prisregulering, kan det bli vanskelig å overleve som virksomhet. I tillegg er det en risiko for at reformen skaper en negativ aura rundt tannhelse og reduserer unges interesse for å utdanne seg til tannlege, ettersom inntjeningen kan bli lavere.

Zlotnik peker på at det i utredningen bak reformen nevnes at bransjen kan tape inntekter på opptil 30 prosent, men at dette skal kunne hentes inn gjennom dynamiske effekter.

– Jeg tror ikke det er så enkelt. For mange private tannleger er risikoen åpenbar: De kan få problemer med å få virksomheten til å gå rundt, sier han.

Innenfor reformrammen kan det også oppstå pedagogiske uklarheter som gjør det vanskelig for pasientene å forstå hva ulike tiltak koster. Ifølge Zlotnik risikerer mange tannleger å få en ny administrativ og pedagogisk byrde.

– En undersøkelse omfattes ikke av reformen, mens en fylling gjør det. Det blir ikke lett for pasientene å holde oversikt over kostnadene. For mange tannleger vil dette føre til tidkrevende og vanskelige diskusjoner, tror Zlotnik.

En rekke spørsmål om konsekvensene henger fortsatt i luften, ifølge Tandläkarförbundet.

– Vi får se hvordan dette fungerer og håper på løpende evalueringer. For at reformen fullt ut skal styrke tannhelsetjenesten nasjonalt, må bransjen være med – og det er ikke tilfelle i dag.

Færre unge får støtte

For å frigjøre og omfordere ressurser til *Tiotandvården* har regjeringen allerede senket aldersgrensen for gratis tannlegebehandling til barn og unge fra 23 til 19 år.

– Vi vet ennå ikke hva dette innebærer, men igjen må endringen evalueres nøye, ettersom økonomisk støtte for god tannhelse er viktig hele livet, sier Zlotnik.

Reformen med utvidet tannhelsetilskudd anslås å koste 3,5 milliarder svenske kroner det første året. *Tiotandvården* til tre i kraft fra 1. januar 2026, ble det sagt på en pressekonferanse i regi av den svenske regjeringen 13. august.